

ESG je mrtav! Živjela ODRŽIVOST!

Od birokracije do poslovne inteligencije

Jasminka Rojko, Rojko & Co. d.o.o.

U Zagrebu, 21. studenoga 2025.

Rojko & Co.

Izazova u poslovanju nikad nije bilo više

- AI,
- Ratovi,
- Dobavljalivost i cijene sirovina,
- Inflacija,
- Efikasnost,
- Likvidnost,
- NIS2, Fiskalizacija 2.0 i ostale regulative,
- **ESG**
- ...

ESG

An underwater scene featuring two large tuna swimming towards the right. In the background, a large, dense school of smaller fish forms a vertical column. The water is a deep blue with some light rays visible.

Održivost

**Ekonomska
Vrijednost**

ROI

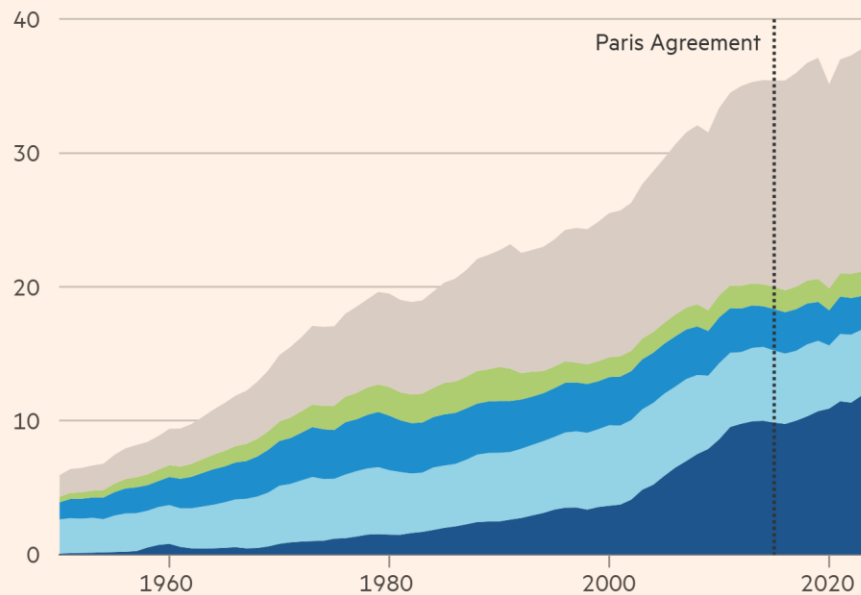
Otpornost

Pariški sporazum daje rezultate, ali nedovoljne

Global emissions have increased since Paris, though growth is slowing

Annual fossil carbon dioxide emissions (gigatonnes CO₂)

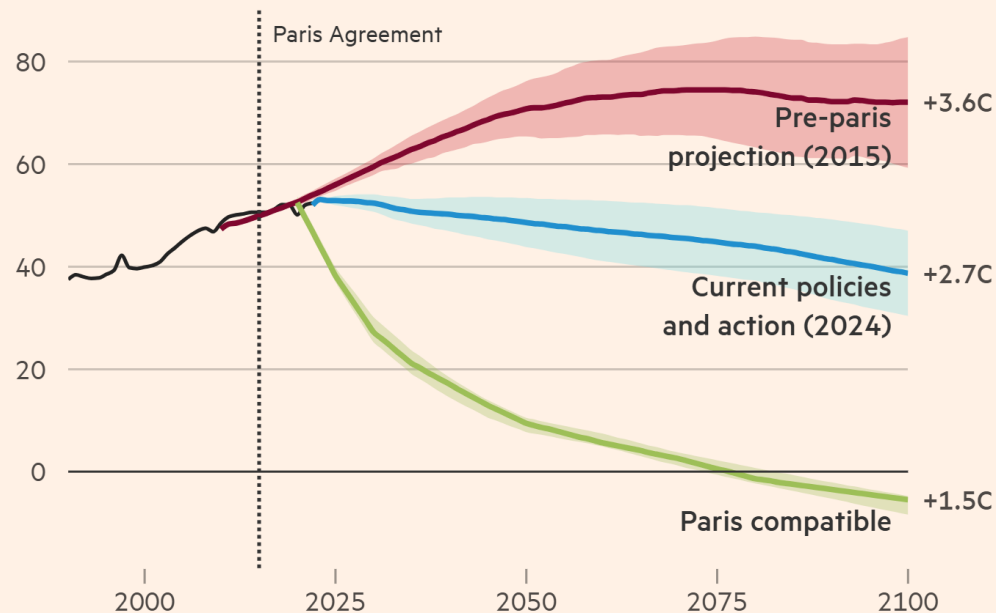
■ China ■ US ■ EU27 ■ Russia ■ Other

Source: Global Carbon Budget • Includes carbon dioxide emissions from fossil fuels and fossil carbonates

Action since Paris has cut projected warming, but 1.5C remains out of reach

Global greenhouse gas emissions (gigatonnes CO₂ equivalent per year)

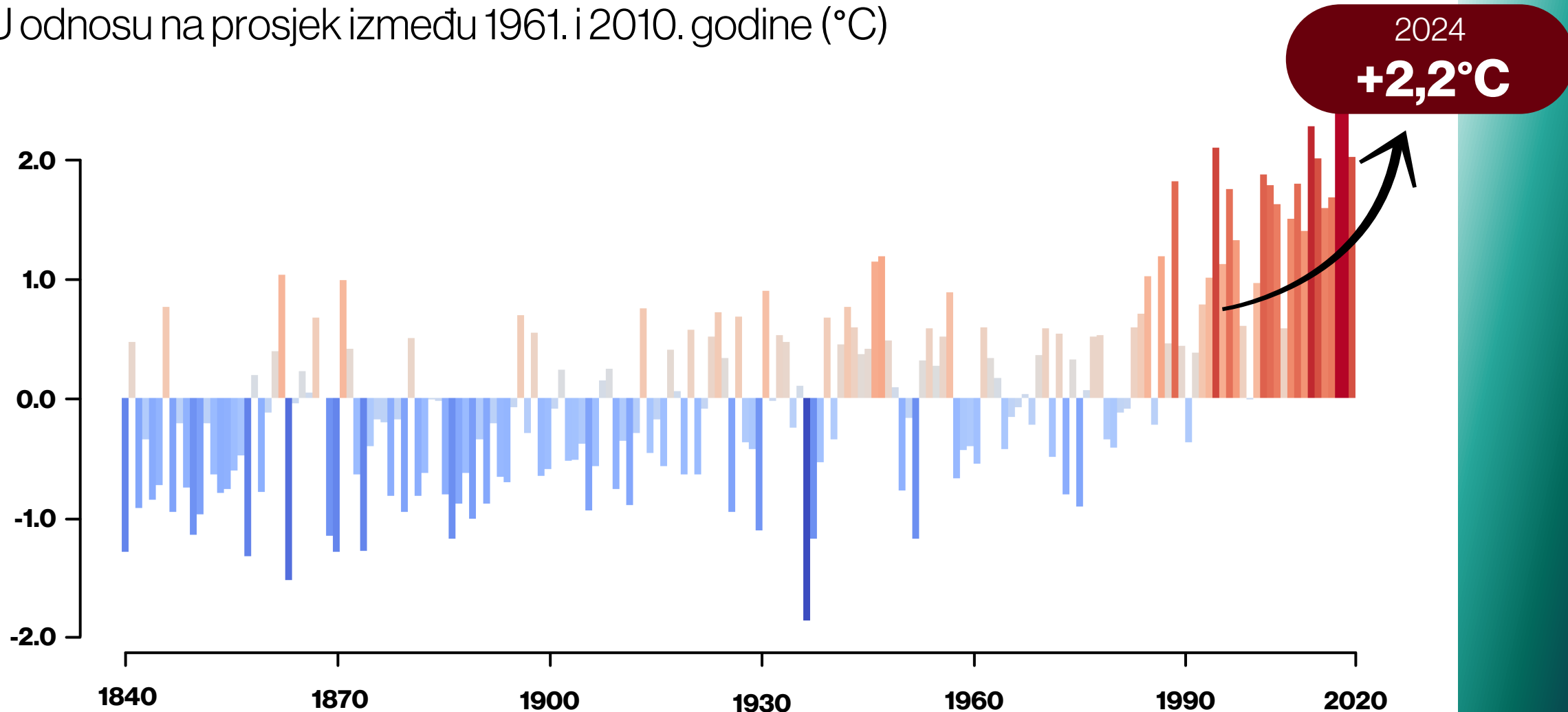

Source: Climate Action Tracker

FINANCIAL TIMES

Pri tome se Hrvatska zagrijava duplo brže od svijeta

U odnosu na prosjek između 1961. i 2010. godine (°C)

Izvor: berkeleyearth.org/temperature-region/Croatia#

Copyright © - Rojko & Co. d.o.o. 2025.

SUSTAINABLE FUTURE
Rojko & Co.

Global call to action

"No continent is left untouched, with heatwaves, droughts, typhoons and hurricanes causing mass destruction around the world. Ninety percent of disasters are now classed as weather and climate-related, costing the world economy US\$520 billion each year, while 26 million people are pushed into poverty as a result."²

Izvor: KPMG Sustainable finance revolution

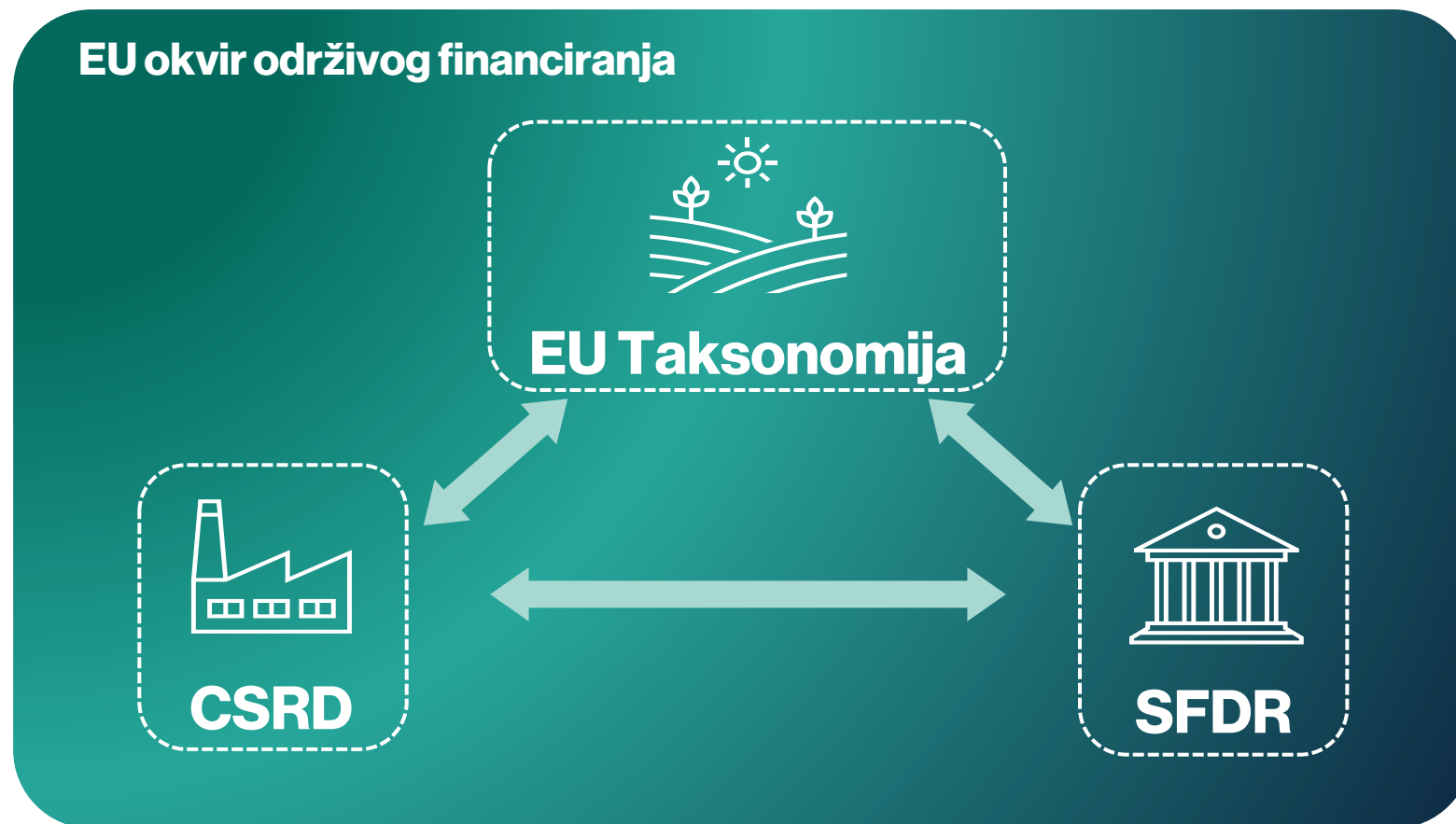
ESG

Trump

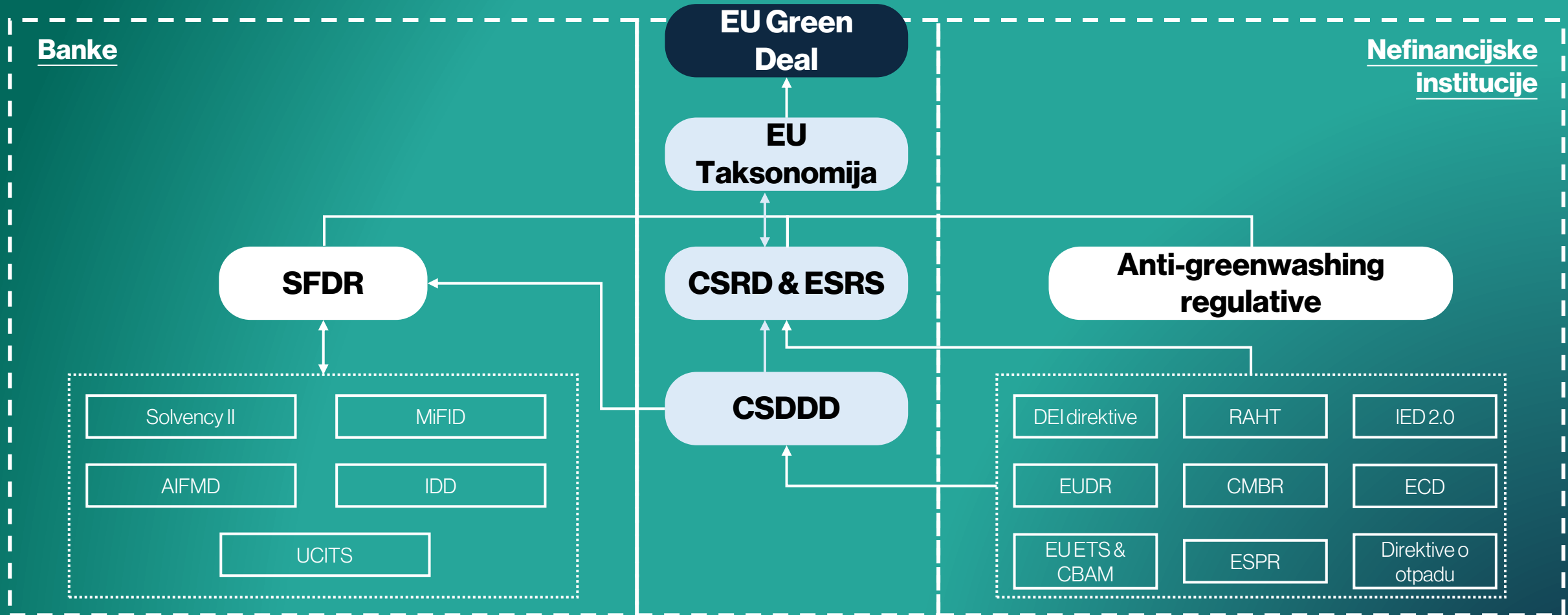

GREEN-HUSHING

Europa je pripremila jasan okvir održivog financiranja za preusmjeravanje tokova kapitala...

... ali je administrativni pritisak bio previsok

Sustainable Practice

Sustainability Reporting

Pa iz birokracije odlazi u drugu krajnost → deregulaciju

Omnibus 1 – „Stop the clock”!

- Prvi val nastavlja
- Drugi val ima odgodu od 2 godine

Omnibus 2 – „Content”

- Značajno smanjenje obveznika izvještavanja **(-92%)**
- ESRS 2.0, pojednostavljenje EU Taksonomije i CSDDD

**Banke i investitori trebaju
ulazne podatke**

**Izostati će sustavna
priprema i objava
podataka**

Zaustavljen je momentum

Nećemo biti obveznici
izvještavanja, **zašto bi se
uopće bavili temama
održivosti?**

Izvještaj radi izvještaja je prošlost

Fokus na izvještavanju koje daje vrijednost dionicima

Zelena tranzicija se nastavlja

Ona je sastavni dio strateške poslovne inteligencije

Održivo financiranje nikada dostupnije

Novaca u RH za ovu namjenu ima više nego u EU

Izvještaj radi izvještaja je prošlost

Fokus na izvještavanju koje daje vrijednost dionicima

Zelena tranzicija se nastavlja

Ona je sastavni dio strateške poslovne inteligencije

Održivo financiranje nikada dostupnije

Novaca u RH za ovu namjenu ima više nego u EU

Rojko & Co.

Odaberite vrstu izvještavanja koja daje vrijednost

Prema tome što želite postići i kome izvještaj želite učiniti dostupnim

Izvještaj radi izvještaja je prošlost

Fokus na izvještavanju koje daje vrijednost dionicima

Zelena tranzicija se nastavlja

Ona je sastavni dio strateške poslovne inteligencije

Održivo financiranje nikada dostupnije

Novaca u RH za ovu namjenu ima više nego u EU

Rojko & Co.

Kina postaje globalni lider u zelenoj tranziciji

Uz EU koji nastavlja zeleni plan i dekarbonizaciju (iako usporenije)

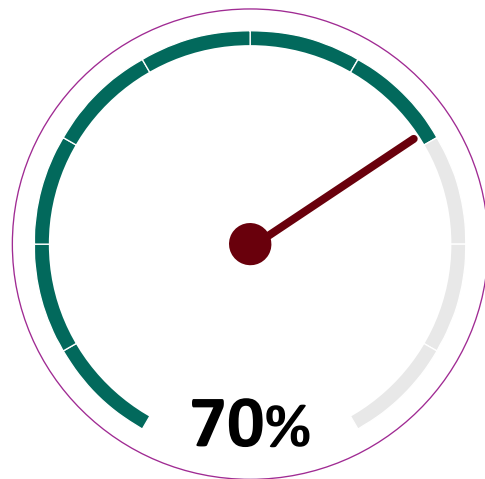
Globalni lider u proizvodnji solarnih panela, vjetroturbina, baterijskih sustava, elektrolizatora i toplinskih pumpi

Obnovljivi izvori energije

56%

Udio u **instaliranim kapacitetima***

70%

Udio u svjetskoj proizvodnji **Električnih vozila***

Rezultati

- 1 Preuzimanje **globalnog vodstva** u utrci dekarbonizacije
- 2 Povećana **energetska neovisnost**
- 3 **CSDS** – standardi izvještavanja o održivosti **obvezni od 2026.g.** za velike javne kompanije

*za 2024.g.

Izvori: [ESG News](#), [IEA](#), [Kineska energetska agencija](#), [Our World in Data](#), [Financial Times](#), [Carbon Brief](#)

Copyright © - Rojko & Co. d.o.o. 2025.

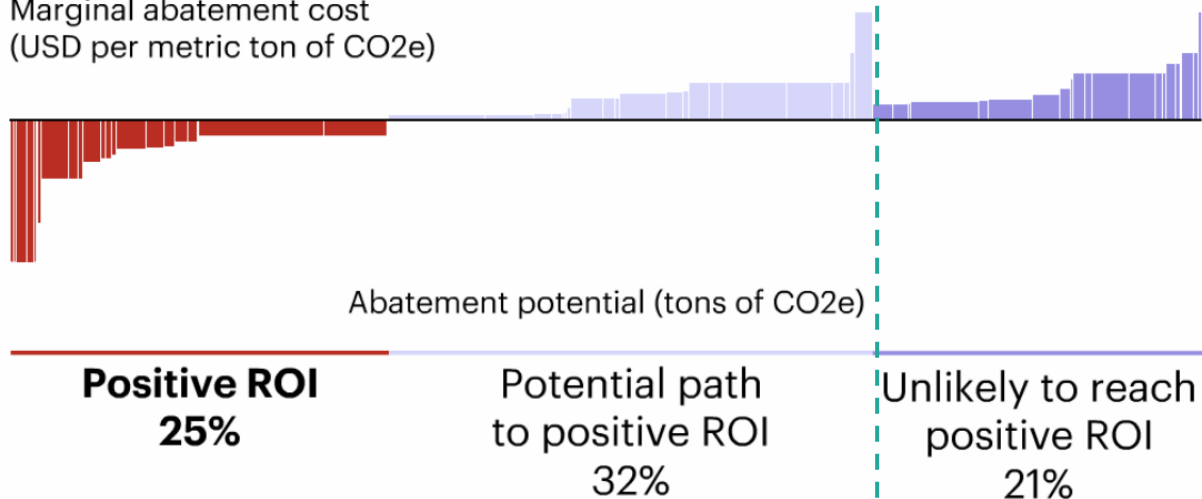
Rojko & Co.

Okoliš – krenite od izračuna svog CO₂ otiska

On postaje nova „valuta” ili dimenzija u kontrolingu i pokazatelj (ne)efikasnosti

25% of global emissions can be abated with positive ROI today

Marginal abatement cost
(USD per metric ton of CO₂e)

Note: Remaining emissions not covered by Bain Decarbonization Lever Library
Sources: Bain analysis; Bain Decarbonization Lever Library

PREPORUKE

- 1 Izračunajte **Opsege 1, 2, 3** na nivou tvrtke
- 2 Napravite **tranzicijski plan smanjenja emisija** i izračunajte **potreban CAPEX**
- 3 Provjerite **sektorske ciljeve smanjenja emisija**
(*European Climate Law – aligned Transition Pathways*)

Izvor: *The Visionary CEO's Guide to Sustainability 2025* | Bain & Company

Okoliš – prilagodite se rizicima klimatskih promjena

Provjerite gdje ste najranjiviji od fizičkih i tranzicijskih rizika i kako se možete zaštititi

Fizički rizici

Češći i ozbiljniji štetni prirodni događaji

Suše

Toplinski valovi

Poplave

Izloženost rizicima

Ekonomski gubici

Neiskoristiva imovina

Netočna procjena vrijednosti

Tranzicijski rizici

Promjene koje se provode kao odgovor na klimatske izazove

Nove tehnologije

Klimatske politike

Preferencije potrošača

PREPORUKE

- 1 Napravite analizu **fizičkih klimatskih rizika** vaših ključnih lokacija i izloženosti sirovina/dobavljača
- 2 Provjerite potencijalne **tranzicijske rizike** – npr. Rast cijene ugljika
- 3 Uključite ove pretpostavke u **budžet**
- 4 Pogledajte Zakon o prilagodbi klimatskim promjenama... (NN67/2025)

Kritični sektori u RH:

Energetika, transport, industrija, poljoprivreda, građevinarstvo

Prilagođeno iz: [Plansponsor](#)

Okoliš – kružna ekonomija postaje nova niša

Provjerite kako možete iskoristi otpadne sirovine ili dizajnirati nove proizvode

BMW iX3

- dizajn za cirkularnost
- od 1/3 recikliranih materijala
- 34 % manji CO₂ otisak

of 491 executives across 10 manufacturing industries said circularity will be important or very important to their organizations within three years.

[WEF Circular Transformation of Industries The Art of Scaling Circular Supply Chains 2025.pdf](#)

PREPORUKE

- 1 Unaprijedite **praćenje otpada**
- 2 Provjerite strategiju **najvećih kupaca** i njihove **zahtjeve u kružnoj ekonomiji**
- 3 **Produljite vijek proizvoda** i povećajte stopu povrata

Global
Circularity
Protocol
for business

Društvo – privucite najbolje ljude i kupce

Odredite po čemu ste drugačiji od drugih i gdje imate najveće utjecaje, rizike i prilike

PREPORUKE

- 1 Uspostavite **dvosmjernu komunikaciju** sa kupcima i vlastitim djelatnicima
- 2 Postavite ciljeve i akcijski plan za **povećanje zadovoljstva i smanjenje fluktuacije**
- 3 Kupci su najbolji izvor informacija o očekivanjima u području održivosti, a **transparentnost donosi lojalnost**

Upravljanje – strateški integrirajte održivost

Održivost je pokretač rasta ako se njome aktivno bavi menadžment

Source: The Strategy Pyramide - Wendy McGuinness

PREPORUKE

- 1 Upravljanje održivosti se ne može delegirati – **to je odgovornost Uprave**
- 2 Postavite **SMART ciljeve**
- 3 Odredite **nositelje inicijativa** za efikasno ostvarenje planiranih ciljeva i **praćenje regulative**
- 4 Onim što ne možete **izmjeriti**, ne možete upravljati

Zelena tranzicija se nastavlja

Ona je sastavni dio strateške poslovne inteligencije

Izvještaj radi izvještaja je prošlost

Fokus na izvještavanju koje daje vrijednost dionicima

Održivo financiranje nikada dostupnije

Novaca u RH za ovu namjenu ima više nego u EU

Rojko & Co.

Što je zapravo održivo financiranje?

Ulaganja koja povećavaju pozitivan utjecaj na okoliš ili ublažavaju negativni

$$\text{Financiranje aktivnosti} + \text{Pozitivan utjecaj na okoliš} = \text{Održivo financiranje}$$

BANKE

Razvojne banke
(HBOR, EBRD, EIB, HAMAG, EIF – krediti/jamstva)

Poslovne banke
– zeleni krediti

EU FONDOVI

Program financiranja iz NPOO i višegodišnjeg financijskog okvira

TRŽIŠTE KAPITALA

Zelene obveznice
Plave obveznice
Obveznice povezane sa održivošću

OSTALI MODELI

Porezne uštede (Zakon o poticanju ulaganja)
Venture capital (ulaganje investitora)

Koje investicije se mogu smatrati održivima?

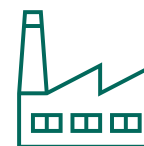
One usklađene sa EU Taksonomijom i/ili LMA standardima

EU Taksonomija

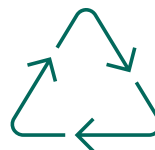
- Dokazati značajan doprinos jednom od 6 klimatskih ciljeva
 1. Ublažavanje klimatskim promjenama (CO2)
 2. Prilagodba klimatskim promjenama (rizici)
 3. Održiva uporaba voda i vodnih resursa
 4. Kružna ekonomija
 5. Smanjenje onečišćenja
 6. Bioraznolikost
- DNSH preostalim ciljevima
- Tvrtka poštuje horizontalna načela

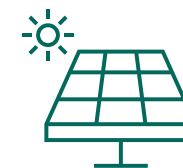
Transport

Industrija

Kružna ekonomija

Obnovljivi izvori energije

Gradnja i adaptacija

Infrastruktura

Aktualni programi HBOR-a

Novim model uz mogućnost otpisa glavnice kredita - **kapitalni rabat do 50 %**

	Energetska učinkovitost poduzetnika	Održivi turizam	Modernizacija proizvodnje
Tko?	SVI (sve veličine tvrtki) Proizvodna i uslužna (turizam / trg.)	MSP Turizam, usluživanje hrane, zdravlje	MSP Prerađivačka industrija.
Što?	Energetska efikasnost OIE	Hoteli, kampovi i dodatni sadržaji Turizam, usluživanje hrane, zdravlje	Proširenje kapaciteta, diverzifikacija proizvodnje ili osnivanje nove jedinice
Iznos kredita	Do 3.000.000 €	Do 7.000.000 €	Do 3.000.000 €
Kada? Alokacija	f 1Q 2026 275 mn €	Aktivan 160 mn €	Aktivan 75 mn €

Novi program energetske učinkovitosti HBOR-a

Ugradnja solarnih panela na logističkom centru

Cilj

Financiranje ulaganja u OIE na distributivnom centru

Ušteda u energiji -60 % i 800.000 kWh = kapitalni rabat -35 %

Kriterij za kapitalni rabat*

Ostvarena min. ušteda isporučene energije	15%	25%	35%	50%
%	-30%	-40%	-50%	-67%
kWh	250.000	400.000	550.000	700.000

Rješenje

- ✓ Ulaganje u solarnu elektranu + **baterijski sustav**
- ✓ **Smanjen ukupan trošak** energije
- ✓ Očekivana ušteda u energiji **-72%** = kap. rabat -50%

(*veliko poduzeće – trgovina)

Provjerite kriterije

Pollo.ai

Kako stvoriti održiv poslovni model?

Povežimo se

Tu smo za Vas

Rojko & Co.